

10. STANDARD STROKOVNIH ZNANJ IN SPRETNOSTI

Poklicna kvalifikacija: **VOZNIK / VOZNICA V CESTNEM PROMETU**

PODROČJA DEL	KLJUČNA DELA	ZNANJA IN SPRETNOSTI	NALOGE ZA DOKAZOVANJE USPOSOBLJENOSTI
Analiza, načrtovanje in organizacija dela	Organizira svoje delo	<ul style="list-style-type: none"> - zna zbrati in samostojno interpretirati pomembne informacije (navodila za delo, potni nalog, podatki o blagu) - pripravi vozilo za prevoz 	
Priprava dela	Opravlja pregled dokumentacije o vozilu in vozniku	<ul style="list-style-type: none"> - pregleda podatke o tehnični ustreznosti vozila - pregleda potni nalog - pregleda druge naloge in navodila - preveri veljavnost dokumentov (prometno dovoljenje, vozniško dovoljenje, drugo) - pozna dokumente o tehničnem pregledu vozila - natančno pozna vsebino potnega naloga - natančno pozna odgovornost voznika 	<ul style="list-style-type: none"> - iz danih podatkov in dokumentov opiše postopke dela - prejete vzorce dokumentov pregleda in opiše ... (glede na) - izpolni: tovorni list ali potniško spremnico ali pogodbo s seznamom potnikov ali tahogram in preveri posebna navodila
	Opravlja preventivni pregled vozila	<ul style="list-style-type: none"> - preveri delovanje pogonskih sklopov - preveri tlake (zrak, hidravlika, olje) - preveri delovanje svetlobnih in zvočnih signalnih naprav - preveri delovanje zavornih in drugih hidravličnih sistemov - preveri stanje pnevmatik (tlak, obraba, poškodbe) - preveri delovanje komunikacijskih naprav - preveri obvezno in zimsko opremo - preveri stanje tahometra - prevzame vozilo 	<ul style="list-style-type: none"> - opiše potek preventivnega pregleda

		<ul style="list-style-type: none"> - pozna tehnične karakteristike vozila - pozna vlogo in delovanje posameznih sklopov vozila - pozna tehnične normative za vozila v zvezi z varnostjo v prometu - pozna predpise o varnosti v CP - natančno pozna vlogo in delovanje naprav za kontrolo (tahometer, tahograf) - natančno pozna odgovornost voznika za prevzeto vozilo 	<ul style="list-style-type: none"> - katera vozila potrebujejo tahograf - na kakšen način se lahko beleži čas vožnje in čas počitka - našteje tehnične karakteristike vozil - navede odgovornosti voznika za vozilo
Operativna dela	Vožnja	<p>Kontrolira</p> <ul style="list-style-type: none"> - usposobljen je za preverjanje delovanje vozila, preverjanje naprav in se zna ustrezno ravnati v času vožnje - upravlja z vozilom v skladu z njegovimi tehničnimi značilnostmi, prometno infrastrukturo, prometnimi predpisi, značilnostmi pošiljke in predpisi o varnosti v cestnem prometu - natančno upravlja vozilo - oskrbuje vozilo z gorivom - oskrbuje vozilo s sestavinami, nujnimi za normalno delovanje (olje, hladilna tekočina, voda) - pravilno uporablja signalne in druge naprave v vozilu - seznanjen je s formalnostmi, ki se nanašajo na razne vrste dovoljenj, registracijo in tehnične preglede vozil - seznanjen je s prometnimi predpisi - seznanjen je z varnostjo v cestnem prometu - seznanjen je z varnostjo pri delu - seznanjen je z geografskimi in tehničnimi značilnostmi prometne infrastrukture - seznanjen je z lastnostmi komponent za normalno delovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - ima dovoljenje za ustrezno kategorijo

	vozila	
Prevoz blaga	<ul style="list-style-type: none"> - postavi vozilo na nakladalno/razkladalno mesto - pripravi vozilo na nakladanje/razkladanje (odkrije ponjavo, odpre stranice) - preveri podatke o tovoru (vrsta, količina, lastnosti) - določa razporeditev tovora na vozilu - količinsko prevzame in preda tovor (po številu kolijev) - kvalitativno prevzame in preda tovor (po zunanjem izgledu) - fizično zavaruje tovor (pritrditev, pokritje, drugo) - pripravi vozilo na prevoz (zapre stranice, pokrita ponjava, drugo) - pri prevozu nevarnih snovi ustrezno označi vozilo - zna ravnati z vozilom in napravami na njem - pozna oznake za različne lastnosti blaga - pozna tehnične zmožljivosti vozila za prevzem tovora (dimenzije tovornega prostora, nosilnost, specifična nosilnost) - pozna različne vrste embalaže in njeno primernost za prevoz - natančno pozna odgovornost voznika za prevzeti tovor - pri fizičnih operacijah uporablja zaščitno opremo - seznanjen je s formalnostmi na mejnih prehodih ter z vlogo in namenom T - dokumentov in TIR - obrazcev, ter obveznostmi in odgovornostmi, ki izhajajo iz njihove uporabe - seznanjen je s formalnostmi, ki se nanašajo na teže in dimenzije vozil v različnih državah in postopki, po 	<ul style="list-style-type: none"> - iz danih podatkov opiše postopke dela in izpolni potrebne listine - iz danih podatkov o tovoru in embalaži določi način naložitve in razporeditev tovora na vozilu - opiše postopek, če je pri razkladanju ugotovljeno, da je tovor poškodovan - opiše postopek uporabe TIR-karneta - navede omejitve glede teže in dimenzij vozila s tovorom - opiše postopek in dokumente pri prevozu z oprtnim vlakom - kdaj se pri prevozu potrebuje TIR dokument - kaj je CMR in kaj je iz njega razvidno - kdaj se CMR uporablja in kje ga je potrebno predložiti - kdaj je za prevoz blaga potrebno posebno dovoljenje in kdo ga izda

	<p>katerih je treba ravnati v primeru nenormalnih tovorov, ki predstavljajo izjemo od pravil</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznanjen je z različnimi vrstami rokovanja s tovorom in z nakladalnimi napravami (kontejnerji, palete, zabojniki...), ter je usposobljen izdajati navodila za nakladanje/razkladanje - seznanjen je s pravili konvencije CMR in osnovnimi pravili carinske konvencije TIR - seznanjen je z različnimi carinskimi postopki - seznanjen je z osnovnimi predpisi, ki se nanašajo na odgovornost prevoznika v cestnem prometu - seznanjen je z različnimi tehnikami kombiniranega transporta - usposobljen je izvajati postopke v skladu s pravili o prevozu nevarnih snovi (Dir 94/55/EC(1), Dir 96/35/EC(2), Reg No 259/93(3)) - usposobljen je izvajati postopke v skladu s pravili o prevozu hitro pokvarljivih prehrambenih izdelkov - usposobljen je izvajati postopke v skladu s pravili o prevozu živih živali 	
Prevoz potnikov	<ul style="list-style-type: none"> - preverja informacije o mestu odhoda in prihoda ter o številu potnikov - ustrezno in pravočasno označi vozilo glede na vrsto prevoza 	<ul style="list-style-type: none"> - kaj je vozni red in kaj določa - našteje in opiše vrste oznak vozila pri prevozu potnikov - opiše odgovornost in posebnosti

Tehnika in
vzdrževanje

- in vrsto potnikov
- določa prostor potnikom in spremstvu ter jih opozarja, če se v primeru neustrezno obnašajo
- prodaja vozovnice, uporablja cenike in kontrolira veljavnost vozovnic
- potnike seznanja z informacijami, ki so za njih pomembne
- sodeluje s spremstvom in z vodičem
- seznanjen je z zakoni, ki se nanašajo na prevoz potnikov, in splošnimi pogoji za prevoz potnikov in njihove prtljage v rednem prevozu in občasnem cestnem prevozu kakor tudi z internimi navodili
- seznanjen je z osnovnimi pravili, ki se nanašajo na varen vstop in izstop potnikov, zlasti otrok, starejših oseb in hendikepiranih oseb
- pozna vozni red
- usposobljen je izbrati ustrezna vozila in komponente vozil (šasija, motor, zavorni sistem) glede na potrebe
- opravlja dnevne preventivne tehnične preglede vozila
- odpravlja manjše tehnične pomanjkljivosti na vozilu
- ravna z ročnim orodjem in opremo
- ravna s kontrolnimi napravami (tahometer, tahograf)
- pozna tehnične karakteristike vozila
- pozna vlogo in delovanje posameznih sklopov vozila

- spremstva pri prevozu otrok
- kako sodeluje vozni s spremstvom in vodičem pri načrtovanju poti
- ali lahko voznik vozi mimo voznega reda
- Konkretno opiše posamezne sestavine voznega reda in splošne prevozne pogoje, ki se nanašajo na javni linijski prevoz potnikov v podjetju.
- opiše osnovne komponente vozila, ter navede njihovo vlogo in pomen
- opiše ravnanje in postopke v primeru okvare vozila med vožnjo
- kako ravna voznik v primeru okvare tahografa

		<ul style="list-style-type: none"> - pozna tehnične normative za vozila v zvezi z varnostjo v prometu - pozna predpise o varnosti v CP 	
Administrativna dela	Izpolnjuje listine, vodi evidence in poročila	<ul style="list-style-type: none"> - vpisuje zahtevane podatke v potni nalog in prevozne listine (potniško spremnico, tovorni list, pogodbo s seznamom potnikov) - vpisuje podatke in vodi evidenco tahografskih lističev oziroma vodi individualno kontrolno knjižico - vstavlja tahografske lističe - vodi evidenco stroškov (cestnine, gorivo, tunelnine, prkirnine, razne takse, parkirnine itd.) in hrani račune - vodi evidenco o okvarah in poškodbah vozila - izpolni evropsko poročilo o prometni nesreči (v primeru nesreče) - vnaša pripombe v prevozne listine (poškodbe, pritožbe) - sodeluje pri oblikovanju različnih zapisnikov - sodeluje pri carinskih postopkih - natančno pozna vlogo in vsebino potnega naloga in drugih dokumentov, ki jih redno uporablja - natančno zna voditi evidenco o svojem delovnem dnevu - pozna carinske postopke pri prehodu potnikov in blaga preko državne meje - natančno zna izpolniti evropsko poročilo o prometni nesreči 	<ul style="list-style-type: none"> - iz danih podatkov izpolni potni nalog in druge dokumente - opiše postopek izpolnjevanja in hranjenja kontrolnih lističev - iz danih podatkov izpolni knjigo vožnje - katere dokumente potrebuje voznik ob prestopu meje, kdo jih izda in kako se jih izpolni - kaj se izpolni na tahografskem lističu in kdaj - na primeru izpolni evropsko poročilo o prometni nesreči
Nadzor	Nadzor drugega delavca	<ul style="list-style-type: none"> - zna spremljati delo drugih delavcev (spremljevalca, nalaganje, razlaganje, uvajanje novih delavcev) 	
Zagotavljanje kakovosti	Kvaliteta dela in osebnost	<ul style="list-style-type: none"> - pravočasna izvršitev vseh faz prevoza - vestno delo - varno in v okviru dogovorjenega opravljen prevoz 	<ul style="list-style-type: none"> - opiše, kako voznik skrbi za kvaliteto vozila od prevzema vozila

		<ul style="list-style-type: none"> - dobri odnosi z vsemi udeleženci v procesu prevozne storitve - dobro vzdrževano in čisto vozilo - urejena dokumentacija - je usposobljen spoštovati predpise, pravila in omejitve - pozna stanje cestnega omrežja - je urejena in disciplinirana osebnost - je komunikativen 	do zaključka vožnje
Komuniciranje	Vzpostavlja in vzdržuje komunikacije s sodelavci in predstavniki partnerjev oz. oblasti (policija, carina...)	<ul style="list-style-type: none"> - obvlada delovanje komunikacijskih sredstev (telefon, GSM, drugo) - obvlada terminologijo, ki se pri delu uporablja - pogovorno obvlada osnovne strokovne izraze vsaj v enem tujem jeziku (uradnem v EU) 	- na primeru navedeno terminologijo razloži in prevede v en tuj jezik
Varovanje okolja	Skrbi za varnost delovnega procesa	<ul style="list-style-type: none"> - pri delu ravna skladno s predpisi o varstvu pri delu, predpisi o varovanju okolja in predpisi o prevozu potnikov, blaga in nevarnega blaga - seznanjen je s tehnikami ekonomične in varne vožnje - zna ukrepati v kritičnih situacijah - zna odkriti okvare na vozilu - pozna ukrepe za zmanjšanje hrupa in onesnaževanje zraka, ki ga povzročata delovanje motorja in izpušni plini 	<ul style="list-style-type: none"> - kakšna je voznikova odgovornost pri nakladanju blaga in na kaj mora biti pozoren - kako voznik skrbi za potnike
	Izvaja postopke v primeru nesreče	<ul style="list-style-type: none"> - pozna načine ravnanja ob različnih nesrečah (zaščita drugih udeležencev v prometu, potnikov, blaga, vozila) 	- iz danih podatkov opiše ukrepe in postopke v primeru nesreče